Vlaams Parlement

***SCHRIFTELIJKE VRAAG***

nr. 471
van **AN MOERENHOUT**
datum: 10 maart 2021

---

**WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

---

*Vlaams actieplan dak- en thuisloosheid - Bijkomende budgetten*

Het recht op wonen is een grondrecht, maar vandaag zien we dat dak- en thuisloosheid nog een groot probleem is in Vlaanderen. De Vlaamse Regering kwam met een actieplan dak- en thuisloosheid Vlaanderen en onlangs zagen we dat ook de stad Leuven een ambitieus actieplan dak- en thuisloosheid lanceerde. Na een vergelijking van beide actieplannen moet ik vaststellen dat waar het Leuvense actieplan vertrekt van het recht op wonen als een algemeen uitgangspunt, daar geen sprake van is in het Vlaamse actieplan dak- en thuisloosheid.

Het is bovendien ontnuchterend dat het Vlaamse actieplan amper (bijkomende) budgetten uittrekt voor de aanpak van dak- en thuisloosheid. Er wordt gesproken van versterking van verschillende netwerken, maar de noodzakelijke bijkomende budgetten ontbreken. Veel van de maatregelen in het actieplan zullen extra opdrachten voor lokale besturen en woon- en welzijnsorganisaties worden. We zien dat veel lokale besturen hun rol vandaag al zo goed als mogelijk opnemen in de strijd tegen dak- en thuisloosheid, maar ze hebben niet alle sleutels in handen, en al helemaal niet voldoende middelen. Extra opdrachten waar niet de nodige middelen noch mankracht op lokaal niveau voor uitgetrokken worden, zullen niet de oplossingen bieden die we nodig hebben voor de huidige dak- en thuisloosheidproblematiek. Dat is niet haalbaar noch realistisch.

Ook wat de oproep voor noodwoningen betreft, wordt er wel cofinanciering vooropgesteld tussen het Vlaamse en het lokale niveau voor de infrastructuur, maar voor de uitbreiding van de begeleiding wordt geen budget gereserveerd. Nochtans is die begeleiding een onlosmakelijk deel van noodwoningen.

Wat we lezen in het Vlaamse actieplan dak- en thuisloosheid mist daadkracht.

1. Hoe verklaart de minister het feit dat in het actieplan dak- en thuisloosheid Vlaanderen het recht op wonen, een grondrecht, niet als algemeen uitgangspunt gehanteerd wordt?
2. Hoe verwacht de minister concrete veranderingen teweeg te brengen als de noodzakelijke bijkomende budgetten uitblijven die broodnodig zijn om de maatregelen opgenomen in het actieplan te realiseren, zeker op het lokale niveau?
3. Wat de cofinanciering voor noodwoningen betreft: zal er alsnog een budget worden uitgetrokken voor begeleiding, een essentieel onderdeel van het concept noodwoningen?

*Deze vraag werd gesteld aan de ministers Wouter Beke (471) en Matthias Diependaele (379).*

**WOUTER BEKE**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

---

**GECOÖRDINEERD ANTWOORD**
op vraag nr. 471 van 10 maart 2021
van **AN MOERENHOUT**

---

1. Het actieplan dak- en thuisloosheid heeft als kader niet alleen het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding 2020-2024 waarin een sterk grondrechtenverhaal zit, maar ook het samenwerkingsakkoord van 12 mei 2014 inzake dak- en thuisloosheid. In de aanhef van dit laatste akkoord staat: *Overwegende dat het noodzakelijk is de fundamentele rechten te waarborgen, en meer bepaald het recht om een menswaardig leven te leiden (…).* Deze bepaling gaat effectief ruimer dan enkel het recht op wonen.

   De opmaak van het actieplan ter voorkoming en bestrijding van dak- en thuisloosheid 2020-2024 is een gezamenlijk initiatief vanuit de beleidsdomeinen Welzijn en Wonen, onder coördinatie van Welzijn. Een efficiënte en effectieve aanpak van dak- en thuisloosheid vergt immers een goede afstemming van doelstellingen op vlak van Welzijn en op vlak van Wonen. In het plan zijn maatregelen ingeschreven die inzetten op verschillende levensdomeinen met het oog op het realiseren van het recht op menswaardig leven. Het recht op wonen wordt niet expliciet vermeld als uitgangspunt in het actieplan, maar vormt het algemene uitgangspunt van het Vlaamse Woonbeleid, zoals ook verankerd in artikel 1.5 van de Vlaamse Codex Wonen, en ligt dan ook aan de basis van de doelstellingen en maatregelen die vanuit Wonen zijn geformuleerd en opgenomen in het plan.

2. We beseffen dat de noden op het terrein groot zijn en dat op het einde van dit actieplan de dak- en thuisloosheid in Vlaanderen niet zal verdwenen zijn. We zijn er wel van overtuigd dat we met dit actieplan stappen vooruit zetten binnen de contouren van het Vlaamse regeerakkoord en de beschikbare budgetten, met acties die realistisch en haalbaar zijn binnen de lopende legislatuur. Bij de acties in het plan waar dit relevant is staan de budgettaire engagementen ook duidelijk aangegeven. Het lokale niveau heeft ook zijn verantwoordelijkheden en bevoegdheden in deze problematiek. Wat betreft de budgettaire keuzes van die lokale besturen om hier al dan niet bijkomend op in te zetten kunnen we zelf geen uitspraken doen en beschikken we niet over voldoende gegevens om hun keuzes te beoordelen.

   In het actieplan zijn vanuit Wonen ook diverse maatregelen opgenomen waar lokale besturen gebruik van (kunnen) maken met het oog op het effectief voorkomen en bestrijden van dak- en thuisloosheid. We verwijzen onder meer naar het Fonds ter bestrijding van uithuiszettingen, de cofinanciering voor bijkomende capaciteit noodwoningen, de subsidies voor intergemeentelijke samenwerkingsprojecten lokaal woonbeleid. Daarnaast zijn voor de verdere uitbreiding van het aanbod sociale huurwoningen en het inzetten van huurtoelagen de nodige middelen voorzien. Ook wat betreft de wijziging van het sociaal toewijzingsstelsel zal lokaal maatwerk mogelijk worden gemaakt. De lokale besturen staan er uiteraard niet alleen voor op lokaal niveau. Er zijn verschillende lokale woon- en welzijnsactoren, die mee bijdragen aan het voorkomen en bestrijden van dak- en thuisloosheid, zoals onder meer de sociale huisvestingsmaatschappijen, de sociale verhuurkantoren, de centra algemeen welzijnswerk. De lokale besturen zijn bij uitstek geplaatst om een lokaal passend antwoord te formuleren op deze problematiek, in overleg en afstemming met de lokale woon- en welzijnsactoren. Een goede netwerkvorming, al dan niet bovenlokaal, is cruciaal voor een gecoördineerde en effectieve aanpak. In het plan zijn verschillende

initiatieven ingeschreven om zowel de bestaande netwerken te ondersteunen als om nieuwe netwerken uit te bouwen.

3. De minister bevoegd voor Wonen bereidt een tweede projectoproep noodwoningen voor. Hier is geen apart luik begeleiding aan gekoppeld vanuit Welzijn. De woonbegeleiding die aangeboden wordt en ook lokaal ingezet wordt opsplitsen en een deel reserveren voor de besturen die specifiek op deze oproep een beroep doen, zou het aanbod elders verlagen. Bovendien is de woonbegeleiding voor de mensen die in de noodwoningen tijdelijk opgevangen worden evenzeer een lokale bevoegdheid die maatwerk vergt. Vanuit Welzijn wordt woonbegeleiding blijvend gesubsidieerd binnen de enveloppes van het Algemeen Welzijnswerk. Bij de beoordeling van de aanvraagdossiers, die in het kader van de projectoproep worden ingediend, wordt de aangeboden begeleiding wel telkens meegenomen als criterium.